

Stručný obsah

Kapitola 1

Sociální politika, sociální zabezpečení

Kapitola se zaměřuje na základní principy, cíle a objekty sociální politiky. Vymezuje několik definic sociální politiky a identifikuje základní funkce, na kterých je sociální politika založena.

Dále vás tato kapitola seznámí se třemi základními pilíři sociálního zabezpečení. Sociální zabezpečení patří k základním nástrojům sociální politiky. Pozornost je věnována základním modelům sociálního zabezpečení, které se používají jak v tradičních sociálních státech, tak ve státech liberálních.

Kapitola 2

Důchodové pojištění

Tato kapitola si klade za cíl vás seznámit s velmi diskutovanou složkou sociálního zabezpečení. Seznámí vás se systémem důchodového zabezpečení, s možnostmi financování a s možnými variantami důchodové reformy. Analyzuje též důchodovou reformu ve vybraných zemích.

Kapitola 3

Nemocenské pojištění

Cílem této kapitoly je seznámit vás se základní strukturou dávek nemocenského pojištění, s dávkovou konstrukcí a s poskytováním dávek.

Kapitola 4

Státní sociální podpora

Kapitola se zaměřuje na systém dávek státní sociální podpory. Definuje jednotlivé dávky, dávkovou konstrukci a způsob financování. Seznámíte se se strukturou životního minima a jednotlivými částkami.

Kapitola 5

Sociální pomoc

Tato kapitola přináší definici a strukturu dávek posledního pilíře sociálního zabezpečení - sociální pomoc. Tato kapitola definuje pět základních nástrojů sociální pomoci a také se stručně zabývá nejdůležitějším nástrojem - sociálními službami.

Kapitola 6

Zdravotní politika

Kapitola popisuje základní zdravotnické systému, systém zdravotní péče a úlohu státu, financování zdravotní péče a všeobecné zdravotní pojištění.

Kapitola 7

Rodinná politika

Tato kapitola úzce navazuje sociální zabezpečení - na zabezpečení rodin s dětmi. Seznámí vás také se systémem podpory rodin s dětmi ve světě a s faktory ovlivňujícími vývoj rodinné politiky.

Kapitola 8

Bytová politika

V této kapitole se seznámíte s vývojem a stavem bytového fondu v ČR, s nástroji bytové politiky a vybranými programy podpory bydlení v ČR.

Kapitola 9

Vzdělávací politika

Tato kapitola definuje politiku vzdělání, reformní změny a základní vzdělávací soustavu v ČR. V této kapitole byste měli zachytit reformní změny, kterými prochází jednotlivé stupně vzdělání.

Kapitola 10

Politika zaměstnanosti

Kapitola se zaměřuje na jednotlivá specifika trhu práce, interpretuje druhy nezaměstnanosti a zároveň ekonomické a sociální důsledky nezaměstnanosti. Definiuje nástroje aktivní a pasivní politiky nezaměstnanosti.

Kapitola 11

Budoucí trendy v rozvoji sociální politiky ČR

Cílem této kapitoly je postihnout pravděpodobné budoucí trendy v rozvoji sociální politiky ČR, reaguje na možné změny v orientaci sociálního státu, definuje sociální soudržnost a zabývá se změnami v sociálním zabezpečení v ČR po vstupu do EU.

Úplný obsah

1. Sociální politika, sociální zabezpečení	15
1.1 Základní principy sociální politiky	16
1.2 Cíle sociální politiky	17
1.3 Objekty a subjekty sociální politiky	17
1.4 Funkce sociální politiky	17
1.5 Sociální zabezpečení	18
1.6 Modely sociálního zabezpečení	20
Principy koncepce sociálního zabezpečení	21
1.7 Minulý vývoj sociálního zabezpečení	22
1.8 Vývoj po roce 1989	23
1.9 Struktura sociálního zabezpečení v ČR	24
Jednotlivé systémové součásti sociálního pojištění	24
2. Důchodové pojištění	29
2.1 Sociální události	30
Starobní důchod	30
Plný invalidní důchod	32
Částečný invalidní důchod	33
Vdovský a vdovecký důchod	33
Sirotčí důchod	34
Souběh nároků na důchody a jejich výplatu	35
2.2 Možnosti financování důchodového systému	35
2.3 Fungování a reformy důchodového zabezpečení ve vybraných zemích	36
Země s existující fondovou složkou nebo plně fondovým systémem důchodového zabezpečení	39
Země střední Evropy po důchodové reformě	44
2.4 Pozitiva pro ČR	47
2.5 Některá východiska důchodové reformy v ČR	48
Vývoj důchodového systému v ČR	48
Základní principy kladené na reformní kroky	52
2.6 Penzijní připojištění	57
Dávky penzijního připojištění	58
3. Nemocenské pojištění	61
3.1 Zabezpečení v nemoci	62
3.2 Dávky nemocenského pojištění	63
Nemocenské	63
Podpora při ošetřování člena rodiny	63
Vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství	63
Peněžitá pomoc v mateřství	63
3.3 Dávková konstrukce	63
3.4 Poskytování dávek nemocenského pojištění	64
4. Státní sociální podpora	67
4.1 Životní minimum - základní prvek systému státní sociální podpory	68
4.2 Dávky státní sociální podpory	70

Přídavek na dítě	70
Sociální příspěvek	71
Příspěvek na bydlení	72
Příspěvek na dopravu	72
Rodičovský příspěvek	72
Zaopatřovací příspěvek	73
Dávky péstounské péče	73
Porodné	73
Pohřebné	73
4.3 Financování státní sociální podpory	74
5. Sociální pomoc	77
5.1 Sociální pomoc	78
5.2 Metody sociální pomoci	79
5.3 Formy sociální pomoci	79
Sociálně právní ochrana	79
Finanční výpomoc	81
Příspěvek na živobytí	81
Půjčka na živobytí	81
Sociální služby	81
6. Zdravotní politika	85
6.1 Zdraví a zdravotní politika	86
6.2 Faktory ovlivňující na zdravotní stav obyvatelstva	86
6.3 Zdravotnické systémy	87
6.4 Systém zdravotní péče a úloha státu v tomto systému	88
6.5 Financování zdravotní péče	88
6.6 Problematika spojená s utvářením nového systému zdravotní péče v ČR	89
Všeobecné zdravotní pojištění - zdroj financování zdravotní péče v ČR	90
7. Rodinná politika	93
7.1 Systémy podpory rodin ve světě	94
7.2 Faktory ovlivňující vývoj rodinné politiky	95
7.3 Transformace rodinné politiky v České republice	95
8. Bytová politika	99
8.1 Bydlení a bytová politika	100
8.2 Vývoj a stav bytového fondu v ČR	100
8.3 Bytová politika v ČR	102
Východiska bytové politiky	102
Nástroje bytové politiky	103
Vybrané programy podpory bydlení v ČR	103
9. Vzdělávací politika	107
9.1 Vzdělání, vzdělávání, kvalifikace	108
9.2 Vzdělávací politika	109
9.3 Vzdělávací politika v ČR	110
Období před r. 1989	110

	Období po roce 1989	110
9.4	Vzdělávací soustava v České republice	111
	Předškolní výchova	111
	Základní školství	111
	Střední školství	111
	Vyšší odborní školy	111
	Vysoké školy	112
	Celoživotní vzdělávání	112
10.	Trh práce a politika zaměstnanosti	113
10.1	Specifika trhu práce	114
10.2	Interpretace nezaměstnanosti	115
10.3	Ekonomické a sociální důsledky nezaměstnanosti	116
10.4	Politika zaměstnanosti	116
	Aktivní politika zaměstnanosti	118
	Pasivní politika zaměstnanosti	118
	Trh práce a politika zaměstnanosti v ČR v 90. letech	119
11.	Budoucí trendy v rozvoji sociální politiky ČR	121
11.1	Pravděpodobné trendy v sociální politice na počátku nového tisíciletí	122
11.2	Koordinace Informačního systému v poskytování dávek státní sociální podpory po vstupu do EU	123

hovi!

...mění a rovněž je předkládán
 ...vše se při základní škole
 ...stavěch i nezávislých orgánů,
 ...ekonomickými i sociálními
 podnikání v hospodářství, využívá i sociální politiku. Je nutno také sledovat
 situace legislativy a normované změny. Proto je nutné podle odkazů v textu a také
 z doplněných literárních zdrojů aktuální změny ještě doplnit. V rámci zadání POF
 budete mít za úkol sledovat se učebním zadání - problémy aktuálně a pokusit se i o možná
 řešení.

Tento přednáška přímo navazuje na přednášku "Základy sociální politiky", ve kterém jste
 identifikovali a určovali sociální problémy. Tento přednáška přináší již konkrétní nástroje,
 které se musí odlišit, zmírnit či eliminovat tyto sociální rizika.